

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Департамент охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Полтавський державний медичний університет
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Кам'янець-Подільський національний університет Імені Івана Огієнка
Francisk Skorina Gomel State University (Belarus)
Cliniques universitaires Saint-Luc (UCLouvain Saint-Luc), Belgium
Strasbourg University (Université de Strasbourg), France

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ
ТЕХНОЛОГІЇ:
РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ**

Збірник наукових матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю

23 листопада 2021 року

**PHYSICAL REHABILITATION AND HEALTHSAVING TECHNOLOGIES:
REALITIES AND PERSPECTIVES**

Collection of materials of the VII All-Ukrainian Scientific and Practical conferences with international participation

November 23, 2021

Полтава 2021

Горошко В.І., к.мед.н., завідувач кафедри
фізичної терапії та ерготерапії
Михайленко В.В., студент 4 курсу
спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія»
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ БРОНХІАЛЬНІЙ АСТМІ

Актуальність проблеми. Незважаючи на успіхи сучасної медицини, бронхіальна астма (БА) продовжує залишатися одним з найпоширеніших хронічних захворювань, що становлять значну медико-соціальну проблему для дорослих і дітей. За даними Holgate S.T. (2019) на астму страждають близько 10% населення земної кулі, і при цьому спостерігається повсюдна тенденція до її подальшого зростання [1].

В останні роки збільшується не лише частота прояву бронхіальної астми, але й важкість перебігу та смертність від неї. Вивчення впливу бронхіальної астми на рівень фізичної та соціальної активності свідчить, що значна третина пацієнтів з астмою (37 %) у Центральній та Східній Європі значно обмежені в заняттях спортом. Також кожний третій пацієнт (29 %) має порушення сну. Близько третини обстежуваних (28 %) мають серйозні проблеми у виборі роботи та 31 % хворих указує на наявність виражених обмежень у нормальній фізичній активності. Однією зі значних проблем, із якими стикаються пацієнти, є обмеження у виборі стилю життя (23 %) та значна обмеженість у соціальній активності (15 %). Хвороба спричиняє не лише порушення фізіологічного стану організму, але й соціального становища. Такий відсоток осіб із захворюванням на бронхіальну астму підкреслює актуальність цієї проблеми й піднімає низку питань, які вимагають розробки комплексів організаційно-методичних заходів фізичної реабілітації, спрямованих на відновлення дихальних функцій організму. Спектр засобів відновлювального лікування хворих на бронхіальну астму досить різноманітний, однак не завжди є ефективним, що підтверджується неухильним зростанням цієї хвороби серед осіб молодшого та дорослого віку.

На сьогоднішній день в Україні є всі можливості для успішного лікування хворих на бронхіальну астму (БА) згідно з міжнародними рекомендаціями та стандартами. Довгостроковими цілями при цьому є досягнення гарного контролю над симптомами хвороби, підтримання нормального рівня активності пацієнтів, а також мінімізація майбутніх ризиків загострень, формування незворотної бронхообструкції та розвитку побічних ефектів терапії. У той же час існує достатньо велика кількість невирішених питань у лікуванні хворих на бронхіальну астму. У процесі лікування можуть виникнути так звані бар'єри: недостатній контроль над течією захворювання; низький рівень прихильності пацієнтів до підтримуючої терапії; схильність надмірно покладатися на препарати для усунення симптомів; недостатність навчання хворих.

Мета дослідження – вивчити досвід різних науковців під час застосування засобів фізичної реабілітації, а саме терапевтичних вправ у хворих на бронхіальну астму.

Виклад основного матеріалу. Для профілактики розвитку БА слід обмежити дію провокуючих факторів: тютюнового диму (пасивне і активне тютюнопаління) та інших подразників і деяких алергенів; намагатися уникати інфекцій і стресів; фізичні вправи не обмежуються, можлива навіть участь у спортивних змаганнях – за умови досягнення і підтримки контролю БА[2].

Метою реабілітації є: профілактика інвалідизації та поліпшення якості життя, хворих на бронхіальну астму; методи реабілітації включають базисну терапію, не медикаментозну терапію, психолого-педагогічну корекцію, соціальну підтримку. Принципи реабілітації включають: ранній початок; безперервність; створення індивідуальних програм (залежно від тяжкості та наявності супутньої патології); комплексний характер програм.

Основними напрямками реабілітаційних заходів є створення оснащених денних стаціонарів у поліклініках та реабілітаційних центрах, удосконалення спеціалізованої санаторної допомоги на місцях. сучасних умовах реабілітація набуває нових орієнтирів і напрямків: забезпечення доступності та якості реабілітаційних заходів; формування системи стандартизації та управління якістю; розроблення автоматизованих методів оцінювання результатів реабілітації; розроблення та впровадження ресурсозбережних і високотехнологічних протоколів реабілітації. У вирішенні проблеми бронхіальної астми у дітей істотна роль належить питанням ранньої та довготривалої реабілітації хворих, оскільки від її ефективності в дитячому віці залежать подальший перебіг хвороби і статус дорослої людини [3]. У сучасному комплексі лікувально-профілактичних заходів важливе місце займає санаторно-курортне лікування. Санаторно-курортне лікування показано дітям із контрольованою БА незалежно від ступеня тяжкості захворювання. Протипоказаннями до санаторно-курортного лікування є неконтрольований перебіг БА та загострення захворювання.

Висновок. Бронхіальна астма – захворювання переважно запальної етіології, розвивається на тлі спадкової схильності до алергічних захворювань. На даний момент слабо розвинені програми комплексного використання простих і доступних методів відновлення хворих на БА в амбулаторних умовах.

Література

1. Класифікація бронхіальної астми у дітей // Здоров'я України. – 2010. – Тематичний номер, грудень. - 30 с.
2. Марк В.О. Профілактика, діагностика, лікування, реабілітація при бронхіальній астмі / В.О. Марк. – Мінськ: Наука і механіка, 2004. – 365 с.
3. Охотнікова О.М. Сучасна епідеміологічна характеристика, вікова еволюція і прогноз бронхіальної астми у дітей // Збірник наук. праць співробітників КМАПО ім. П.Л. Шупика – 2005. – Вип. 14. – С. 595-600